

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotioне boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De oratione. Cap. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](#)

*Gen. 18.
27.*

orationem præparata animam tuam, & noli esse quia si homo, qui tentat Deum.] Qui enim imparatus ad orationem accedit, ideo similis est ei, qui Deum tentat; quia non tam Deum placat, & ab eo aliquid impetrat, quam cius indignationem prouocat. Duplex autem est præparatio, qua tunc fieri debet: Altera est, ut si minus memoria polleas, & frater, aut parvus in rebus spiritualibus exercitatus sis, ex libello aliquo ad id destinato, puncta meditationis, que praeterita nocte legisti (ut postea dicemus) terum legas: ne mens ipso orationis répore ad querendā materiam diuageret, & aliquo modo distrahat. Altera vero illis verbis Abraham continetur, quibus oratus ad Dominum, suam preicationē inchoauit: [Loquar ad Dominum, cum sim puluis, & cinis.] In his verbis tria sunt, ex quibus optima præparatio ad orationem constat. Primum, ut te ipsum oratum oroges, quia es puluis & cinis. Secundum, ut eum consideres, quem es alloquiturus, quia est Dominus Deus tuus. Tertium, ut quae dicenda sunt, mediteris. Vnde Chrysostomus hæc verba Abraham interpretans, sic ait: Ne putes, Domine, me ignorare meipsum, & transgredi mensuram, & tanta vti fiducia. Scio enim, quod terra sum, & cinis; sed scio vt hoc scio, & manifestè scio, ita neque illud ignoto, quod copiosa est tua misericordia magnitudo, & quod diues es in bonitate, & quod vis omnes homines saluos facere.] Cogita igitur quis sis, quia homo vilissimus, quia peccator ingratissimus, quia reuera puluis & cinis, sterco & faeces, & hac cogitatione te ipsum humilia. Cogita deinde quem sis oratus, quia Deum sapientissimum, optimum, potentissimum, angelicæ nature amatorem, humanam repatoriem, omnium conditorem. Admirare diuinam maiestatem intimè præsentem, quæ te ante se suscitaret, diligere immensam bonitatem, quæ prona est te exaudire, & benignè tibi favere; in spem erigere, quod è prospectu tanti regis nec vacuus nec defolatus exhibis. Cogita tandem quem boni affectum sis ex meditatione elicitus, ut ad eum tuas considerationes dirigas, & quid sis petiturus, ut ita custodias illud Salomonis: Ne temere quid loquaris, neque cor tuum sit velox ad proferendum sermonem coram Deo; Deus enim in celo, & tu super terram, idcirco sint pauci sermones tui.] Si ille tanto intercallo cunctos homines superat, æquum est ut magno cum tremore illum alloquaris, & quid tibi dicendum sit, satis perspectum habeas. His ergo aut similibus cogitationibus inanes phantasias repelles, animum tuum colliges, & te attenuas, & humilem & feruidum, & aliis sanctis affectibus tactum ad orandum reperies.

De oratione.

C A P V T III.

Hac præparatione facta, spatio viiius hora mentali orationi vacamus, & nulluminus, multi plus in hoc præstantissimum opus incumbimus, quod dux est itineris nostri, comes vita nostra, & ad labores perferendos robur ac fortitudo. O felix hora, o brevis mora omni melle dulcior, omni cibo ac potu suauior, in qua anima iam diuina contemplatur, iam Dei & coelestium amore succedit, iam Deum alloquitur, iam eius verbis intus miro modo auditis emollitur, iam à terrenis intellectu & affectu elongata supra seipsum, ac supra omnes

A res creatas, effertur. Ideo autem hæc prima hora ante lucem diurnam orationi destinata est, quia caput post moderatum somnum ad contemplandum est aptum, tempus ad gemendum & suspirandum idoneum, & caligo noctis, quæ nondum evanuit, ad lucem cum Deo & ad diuinos amplexus accommodata. Summo manè oramus, quia in Psalmographo legimus: Manè astabo tibi, & videbo; Psal. 5.5

B Illud in primis, & frater, ut viram oratione & alloquutionibus diuinis dignam facias, id est, quantum fieri possit, culpis & defectibus liberam, à terrenis affectibus auilsum, & à vanis, & secularibus occupationibus sequestratam. Adolescentulus Joseph in conspectu Pharaonis ingressus, primò attensus est, ac vestibus pulchris induitus.

C Protinus, ait Scriptura, ad Regis imperium eductum de carcere Joseph totonderunt, ac veste mutata obtulerunt ei.] Pueri quoque illi Hebreorum, qui in palatio Regis Babylonis ad obsequia illius eligabantur, non solum indumentis splendidis amicti, sed & multo tempore cibis delicatissimis refecti sūt, ut Regi barbaro astarent, & aspectum aula dignum, cunctis, a quibus viderentur, offerent. Nam scriptum est: Et constituit eis Rex auronam per singulos dies de cibis suis, & de vino, vnde bibebat ipse, ut emittit tribus annis, postea starent in conspectu regis.] Si hæc ab illis exiguntur, qui sunt ad conspectum regum terrenorum intraturi, quid tu facturus es, qui quotidie regi cœlesti assillas, ut ei tua desideria pandas, & vicissim tanti Dei alloquitionem excipias? Certè non sat is est ergastulo perdite vitæ exisse, sed necesse est omnibus splendere virtutibus, velut optimis vestimentis; & cibos pagi pro aliennis aula regis, id est, affectus terrenos, & curas seculares, pro affectibus cœlestibus, & curis spirituibus, commutasse.

D Deinde orationem, præcipuum opus duci, & omnibus humanis occupationibus præferendum, scias, quod ita diligas, ut neque in ipsis corporis ægritudinibus, nisi illæ molestissime sint, & penitus facultatem admiringantur, illud ex toto prætermittas. Si confuso tempore orationi vacare non potuisti, & cum reliquis fratribus tuam portionem accipere, primo tempore eam non dimidiasti, non mutillam, sed integrum & nec in minimo decurratam accipias. Hæc est, quæ animam sustentat, & saginat, hæc, quæ auxilia gratia ad vincendas tentationes, & labores perfendendos imperiat; hæc, quæ totius dei actiones dirigit, & perficit; hæc, quæ diuinas ad nos miserationes adducit. Benedictus Deus, inquit sanctus David, qui non amavit orationem meam, & misericordiam suam à me.] Quandiu enim non cessat oratio nostra ascendere ad Deum, non cessabit ad nos eius misericordia descendere. Egregie namque dixit Augustinus: Quandiu ergo hic sumus, hoc regemus Deum, ut non à nobis amoueat deprecationem nostram, & misericordiam suam, id est, ut perseveranter oremus & perseveranter misereatur. Multi enim languescunt in orando, & in nouitate suæ conuersiōnis feruerter orant, postea languide, postea frigidè, postea negligenter. Quasi securi sunt: vigilat ho-
lis: dormis tu. Ipse Dominus præcepit in Evangelio: Quia oportet semper orare, & non deficere.] Et dar similitudinem de illo iniquo iudice, qui nec Deum timebat, nec hominem reverebatur,

Gen. 41.
14.

Dan. 1.5.

Psal. 65.
20.

Aug. ad
eundem
Psal.

Luc. 18. n.
1. 2. &
seq.

quem

De R.
Tom.

911

De adēptione virtutum,

Psal. 65.
20.

quem interpellabat illa vidua quotidie, vt audiret eam: & cessit radio, qui non flectebatur misericordia.] & ait sibi index nequam: Si nec Deum timeo, nec hominem reuerteror, vel propter tedium quod mihi quoridam facit hæc vidua, audiā causam eius, & vindicabo eam. Et ait Dominus; si iudex nequam hoc fecit, pater uester non vindicabit electos suos, qui ad eum clamant die ac nocte: Ita deo vobis, faciet iudicium corum citè. Ergo non deficiamus in oratione. Ille quod concessurus est, & si differt, non auferet. Securi de pollicitatione ipsius, non deficiamus orando, & hoc ex beneficio ipsius est. Propterea dixit: Benedictus Deus meus, qui non amuit deprecationem meam, & misericordiam suam à me.] Cùm videris non à te amatam deprecationem tuam, securus esto quia non est à te amata misericordia eius.] Si ergo, vt ex sententia tanti patris constat, ex oratione tua quodam modo erga te diuinam misericordiam dependet, pro nulla occupatione, pro nulla causa debes eam omittere, nec ab assidua Domini interpellatione cessare, si conuenienti tempore non manducasti, postea manducas: si conuenienti tempore non dormisti, postea cùm primū potes, cubas, quiescis, & dormis, quia haec tam necessaria sunt, vt fine illis vita diu durate non possit. Et orationibus est anima, somnus est mentis, qua calorem spiritus imminutum, renouat, virésque resumit: nunquam ergo neque in domo, nec in villa neque in itinere omittenda est, sed si consueto tempore fieri non potuit, saltem alia diei hora est omnimodis acceptanda.

Cùm signum ad orationem datur, non tunc ad locum orationis vadat, sed prius vade, signum præueni, & in eo loco cymbalum vocans te ad orationem expecta. Hoc sanè vt tempus orationi definitum, integrum illi concedas, & nec momentum si fieri possit, ab eo subtrahas. Audiui ego à senecte quodam nostro integerimæ vitæ, magna veritatis, probatissimæque virtutis, scilicet in duabus collegiis nostris adolescentem habitasse, in quorum altero literis studiuit, in altero vero iam factus magister, docuit, in quibus tanta erat orationis cura, vt si quis signum ad orationem in atrio, in horto, in transitu, aut in quavis alia parte domus audiret, ibi seu lapis fixus permaneret, ibique oraret, donec iterum signo dato horam iam est finiendo orationem, & diuerteret. O consuetudo laudabilis, & dignissima (nisi in aliquo loco singularitatem oleret) ab omnibus imitari, quia magnum in illis primis fratribus studium orandi, & ad Deum accurrendi furorem ostendit. Tu vt in loco accommodato otes, ubi nec frigidus aer, nec pluvia, nec aliquid aliud inquietet, ante signum datum, in Ecclesia, aut in oratorio, aut in loco celle te ipsum constitue, vt te nec minima particula bona dic, id est, temporis orationis prætereat. Cùm primū signum ad orationem datur, iam Christus adest suos iustos auditurus, vide tu si æquum est, vt Dominus ipse te expectet, aut potius vt tu seruus vilissimus, quasi ipsius præuenias, & eum humiliter ac patienter expectes? Elias, religiosorum typus, Domini visione, & alloquo fruatur, se prius in speluncam collocavit, & aliquo tempore expectauit, vt Dominum transeuntem videret. Audito namque quia Dominus esset iuxta specum, transiturus [operum yulatum sum pallio, & egressus stetit in ostio speluncæ] ubi sibilum auræ tenuis, & in eo vocem Domini subiloquentis audiret. Docet ille te vt reverenter & desiderio Dei motus, illico ad locum orationis aduenias, præstolis, & quasi Dominum ad eundem locum accessurum præuenias. Nec quisquam vetare

2. Reg. 19.
13.

A potest, vt ad hunc sensum illud trahamus, quod dixit Dominus, Et vos similes hominibus expectantibus dominū suum, quando reuertatur à nuptiis.] Vt sicut ministri qui dominum suum citissime venturum expectant, non in conclavi manent, sed prope ianuam, vt ibi eum latenter excipiant; ita & tu in loco orationis ante signum positus, quasi ad ianuam astes, & Domini pullant aduentum latens expectes. Et nescio an hoc possit ex discipulis Domini Salvatoris addiscere, qui abierunt in Galilæam in montem, vbi constituerat illis Iesus. Primo illi abierunt, quād Iesus venierat, vt illum accedentes adorarent. O situ horam orationis ex furore & amore præuerteres, & quād latens Dominus ad tua desideria complenda testinaret!

B In ipso autem orationis tempore, unius dumtaxat tē monebo, te apud Dominum duos conuiuas habere valde diuersos, quibus debes congrua alimenta ministrare. Coniuia isti sunt intellectus tuus & affectus tuus. Intellectus, meditationibus, colloquiis, & quieto ac simplici asperetu Dei pascitur: affectus, desiderii sancti propositis, internis virtutum omnium actibus, & amore faginatur. Illi pauca sufficiunt; ite, postquam multum desiderauit, multum dilexit, multis propositis, & virtutum actibus se refecit, vix saturus inuenitur. Ita ergo conuiuum orationis moderate, vt intellectui pauca apponas, qui sèpè nec considerationis egit, sed simplici quodam intuitu Domini contentus est: affectui vero, qui ad salutem animæ voracior est, multa ac varia fercula subministras. Aut si mauis, cogita Dominum esse conuiuum tuum, cui debes offere cibos, quibus libenter vescitur, vt benedicat tibi anima sua. Hi autem cibi non tam sunt considerationes intellectus, quād voluntatis affectus. Vnde in Proverbiis dicit: Præbe, fili, cor tuum mihi, & oculi tui vias meas custodian. Quare primo loco cor petit, & postea oculorum functionem depositum, cum mentis oculi gressus cordis natura præcedantur. An quia affectus cordis in hoc negotio præstantior est? & quia omnis consideratio ad cordis motus affectusque dirigitur? Errates ergo, si totam illam horam, aut maiorem partem in considerationibus intellectus occupares, & voluntatem ieunum vacuamque relinqueres. Præbe Domino in tempore illo intellectum tuum, dum cum moderate, & ad excitandum affectum, in pia meditatione occupas. Sed præbe largius & profusius Dominum cor tuum, dum illud prius affectibus satias. Procul abcedat distractio, tepidas omnis abeat, & somnolentia discedat. Ascendat mens ad cœlestia, intellectus sponsum vocet, sed affectus trahat, allicit, & amplectetur, vt ex castissimo eius amplexu fecundata mens suo tempore filium perfectionis pariat, & te in populo Domini, à maledictione sterilitatis liberum, benedicatum atque honore dignum efficiat.

E

De discussione Orationis.

C A P V T I V .

O et tempus orationis tanti momenti est ad mores nostros præficiendos, & viram spiritualem agendum, vt statim, præferim à tyronibus discutiendum, & examinandum sit, non tam vt de erratis doleant (quamvis hic sit unus discussionis fructus) quād vt meditandi artem atque ordinem discant. Ideoque tyronibus statim post orationem tempus ad hanc discussionem concedimus, & modum se examinandi præ-

scribi

Luca 12.
36.

Matt. 28.
16.

Prov. 23.
26.